

עינינו

נברת

הרב פנחס קורח שליט"א

רב בית המדרש שערי הלכה, בני ברק
ומחבר הספרים בית מועד, ענף עץ אבות, אורח מישור ועוד

הוסרה המצנפת והורמה העטרה

דברי הערכה והספד לדמותו של מרן הגאון רבי עובדיה יוסף זצוק"ל
פארה ועטרת ראשה של יהדות ספרד בדורנו, אשר נסע למנוחת עולמים
והותיר אחריו חלל ריק אשר אין מי שיוכל למלא אותו

מרן היה יחיד בדורו ואף ביחס לכמה דורות שקדמוהו, בחכמתו ובידיעת התורה
המקיפה שהיתה בו. מטל ילדותו בוצין בוצין מקטפיה ידע. בעוד שבני גילו היו
משתובבים במשובות ילדות, הרי מרן שם כל מעיינו בעמל התורה. בהתמדה עצומה
ובעמל רב, הגיע למעלתו המיוחדת בין חכמי הדור. שאיפתו הגדולה למלא כריסו בבקיאות

מרן והרב פנחס קורח

שטז

עינינו

נבת

גדולה בכל מקצועות התורה, הביאתו לשגות באהבתה יומם ולילה, עד ששכח מכל הסובב אותו, ושקע בים התורה והחכמה, עד שפעמים לא היה מבחין בין יום ללילה.

כמו כן, חננו השי"ת בזכרון מופלג, וכל מה שלמד היה כמונח בקופסא. עם כל זה, עמל מרן בשינון וחזרה על תלמודו, בספרי ראשונים ואחרונים ובספרי השאלות והתשובות, שהגה בהם יומם ולילה, ומדבריהם קנה את חכמת הפסק ואסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא.

מסופר כי כאשר בא אל מרן אחד מהדיינים כדי לקבל חוותו על פסק דין שכתב, בהסתמכו על תשובת חתם סופר, אמר לו מרן שלא נמצא בחתם סופר דבר זה. אמר לו אותו דיין, והלא אני למדתיהו היטב זה עתה, ואיך כבודו אומר שאין שם דבר כזה. אמר לו מרן, לכשתלמד כמוני את התשובה הזאת כמאתים פעם, אז תדע אם אכן כתוב כך. וניתי ספרא ונחזי. התחיל מרן לעבור אתו בתוך הספר, עד שנוכח אותו דיין שאכן מרן צדק. ללמדך עד כמה היה גדולה בקיאותו וידיעתו של מרן בדברי הפוסקים, וגם לאחר שנים רבות היו הדברים שגורים בפיו. המעיין בספרי מרן, ישתומם על הבקיאות העצומה ודברי הפוסקים השזורים בהם, וכל רז לא אניס ליה.

עובדיה יוסף

חבר בית הדין ירושלים
מלפנים אב"ד במצרים (קהיר)

ב"ה יום...
אלה וכו'...

כאשר עיני הדין הכי פנימית עולה אליהם
אלה וכו'...
כד נשאלו דבר (הנחת) להכשר אפ"ה היגיון מרוב אורח
לחייב כדומין. וכאשר שאלו דם לוספ"ה דלפ"ה ד"כ ע"ו
וכינור שדבר יוסף יוסף ס"ט. וכן לפ"ה א"ה ד"ה
ד"ה להטו הכשר תורה את אלתרן כדומין, ד"ה ד"ה
משל למהלך כן יסוף דם קרוב שירושל כדומין, אלא
זו ג"כ לוסף לוסף ד"ה ד"ה. וכן ד"ה שם קרוב למשך הוסף
לשאל, ג"כ שם א"ה כ"ה כ"ה כ"ה כ"ה כ"ה כ"ה כ"ה
היום נחם קרוב מרומן. וכאשר כ"ה כ"ה כ"ה כ"ה כ"ה
ד"ה הפסח ס' תפי סוף וד"ה כ"ה כ"ה כ"ה כ"ה כ"ה
ד"ה י"ה ד"ה קרוב ס' ס' י"ה. וכן ד"ה כ"ה כ"ה כ"ה כ"ה
כ"ה כ"ה כ"ה. וידוע שהיה ג"כ א"ה א"ה א"ה א"ה א"ה
א"ה א"ה. ולכן ספיר ד"ה לפ"ה כ"ה כ"ה. וז"ל כ"ה וכו'
א"ה א"ה א"ה א"ה. וידוע ד"ה א"ה א"ה א"ה א"ה א"ה
א"ה א"ה

עינינו

נבת

כאשר ביקר תלמיד חכם אחד בבית הגאב"ד בעל מנחת יצחק, וראה כי בספרייתו נמצאים ספריו של מרן, יביע אומר, שיבחם הגאב"ד ואמר לו כי ספרי יביע אומר חושכים ממנו לטרוח ולחפש מקורות לשאלות הבאות לפניו, כיון שבכל סימן בספרי יביע אומר כלולים דבריהם של כל הראשונים והאחרונים שעסקו בנושא המבוקש.

אף בשיעוריו ובדרשותיו בהלכה, היה מרן מדהים את השומעים בגאונותו העצומה. חכמי דורו שעמדו על גדולתו עוד מימי חרפו, היו עומדים לכבודו, על אף שהוא צעיר בשנים והם ישישים ממנו.

דרכו של מרן בתחנות חייו, לא היתה סוגה בשושנים, הן בתקופת כהונתו במצרים, שעמד כצור איתן על משמר הכשרות, ואף התנכלו לו להמיתו, לולי הפר השי"ת עצתם ומזימתם, והן בשובו לארץ הקודש, המשיכו לארוב לו, וברוך המציל. בשיעורי ההלכה שאמר כאן בארץ בצעירותו, ידע לעמוד כצור חלמיש על דעתו, אחרי שקיבל עידוד

ג"ה. י"ג סיון תשנ"ד
 לבעלי עינינו היקרים ה' פיתח ארחי לטייל
 אלו וזו
 הן עם קולות אמתיו. והנני להשיב:
 הולך הראשון לא יביא אומר ויכל להאמי. החלק השני אפסר להשיב לו אמור
 30 ל"ה הספר (אמני שהנני יקב הולכיאות טימן), החלק השלישי אמורו כיום
 לזמן ישיבה 12 ל"ה.
 והנני אמרת לבעלי עינינו ומהאמרו כשהיננו
 יצו ארבעה יצו

עינינו

נבת

OVADIA YOSSEF

THE CHIEF RABBI OF TEL-AVIV-JAFFA DISTRICT
TEL-AVIV, 96, ROTSCCHILD BLVD. TEL. 625045

עובדיה יוסף

הרב הראשי וראב"ד לת"א יפו והמחוז
תל-אביב, שד' רוטשילד 96, טלפון 625045

ב"ה, תל-אביב-יפו, כד' סיון תשל"א, TEL-AVIV-JAFFA,

לכבוד ידידי היקר דעסיק באורייתא תדירא מזכה הרבים כש"ת
הרה"ג ר' פנחס קורח שליט"א
שלום וישע רב,

אודות שאלתו בדבר להשהות חבשיל מע"ש בתנור אפיה חשמלי, הנה
אני רגיל להשיב לשואלי דבר שעל ידי כסוי הכפתורים יש להקל,
כיון שיש היכר גמור בזה, ואיך לחוש שמא יבא להגביה דרגת
האש, וכמ"ש הגר"ש קלוגר בשו"ת האלף לך שלמה (סי' קטו) בכיו"ב,
לגבי קריאה לאור הנר בליל שבת, שיש להתיר כשסוגר הנר, כיון
שאיך דרכו בכך, והו"ל היכר גמור, ובודאי שמותר בכיו"ב. ע"ש.
ואני מוסיף בנ"ד שיש לרשום בפתקא "שבת" באותיות גדולות, לחזק
ההיכר ביתר שאת, וכמ"ש עוד כיו"ב המשנ"ב בבאה"ל (ר"ס רע"ה)
לענין קריאה לאור מנורת נפט בליל שבת. ומכ"ש בנ"ד שיש לנו
צירוף חשוב שרוה"פ ס"ל להתיר להשהות אע"פ שאינה גרופה וקטומה,
והוזכרו בד' מרן המחבר בשם וי"א. וכתבו הגאונים מהר"ם בן חביב
וזכור ליצחק הררי שכך פשט המנהג אצלינו דלא כסתם מרן, ושהוא
מנהג קדום עוד לפני שיתפשטו הוראות מרן. ומה גם שי"ל קצת
שגם בזה שייך לו' "איך לגזור גזירות מדעתינו" כיון שלא היה
תנור כזה בזמן חז"ל, ולא חלה עליו גזרה דשמה יתהה. וכיו"ב
כ' מרן הב"י סי' יג. עמש"כ ביבי"א ח"א (סי' טז אות ה). (וע'
במג"א סי' תצט סק"י, ונזכ"ק חו"מ סי' לג, ויביע אומר ח"ג חו"מ
סי' ז אות ב') ואכמ"ל. בצירוף כל הנ"ל נ"ל להקל בכיסוי הכפתורים
ע"י פתקא שכתוב עליה "שבת". וקצת מאד לרוב הסירדות. ועוד
חזון למועד. תן לחכם ויחכם עוד.
והשי"ת יהיה בעזרו ובכל אשר יפנה ישכיל ויצליח להצדיק תורה
ולהאדירה בבריאות עושר וכבוד לכל טוב.

בכבוד רב,
עובדיה יוסף
הרב הראשי לת"א-יפו

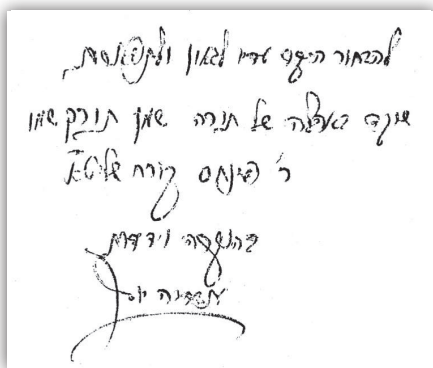
עינינו

נבר

מרבותיו, והמשיך להוכיח את דבריו בראיות מוצקות, וידע לעמוד איתן אחר פסיקותיו, שלא תמיד היו לרוחם של עסקנים אשר התנכלו לו.

לזכותו יש לזקוף את עמידתו האיתנה בזקיפת קומתה של יהדות ספרד, ההולכת אחר פסקי מרן הבית יוסף. בתחילת הישוב בארץ, היתה הרבנות כפופה למוסדות הרבנות הראשית, שהחילו כאן בארץ את פסקי הרמ"א גם על יהדות ארצות המזרח, וגם הרבנים הספרדים שעמדו כאן הלכו אחר הנחיות הרבנות הראשית. מרן עמד בתוקף על כך שיהדות המזרח צריכה לנהוג כפסקי מרן השולחן ערוך, ובתחומים רבים שאין כאן המקום לפרטם, החזיר עטרה לישנה. היה אומר שאין להסתמך בעינים עצומות גם על הכשרויות המהודרות, כיון שהם יוצאים ביד רמ"א, בעוד שלפי מרן הבית יוסף יש מקום לפסיקה שונה, לקולא ולחומרא.

האדם הגדול בענקים, היה יחיד ומיוחד גם בהשוואה לדורות שקדמוהו, ובפרט בשורת ענקי הדורות בתורתם ובמפעלם למען ריבוי תורה בישראל בארץ ובתפוצות. מהפכה גדולה חולל בקרב יהדות המזרח, בהשבת העטרה לישנה. הן ידוע כי במשך הדורות הצמיחה יהדות המזרח גדולי עולם, שגדולתם ותורתם משתקפים מתוך המורשת הגדולה שהשאירו אחריהם בחיבוריהם העצומים. אולם בתקופה של מאתיים השנים האחרונות, עם קושי הפרנסה וחדירת רוח ההשכלה על ידי מפיצה למיניהם, חלה נסיגה בתרומתם של חכמי הדורות בקהלות יהדות ספרד, ובהשפעתם על עיצוב דמותן של הקהלות, עד שרק מעטים עמדו בפרץ ונשארו נאמנים לה' ולתורתו, תוך מאבק בלתי פוסק ברוחות הפרצים שאיימו לחדור למשכנותם של כשירי ישראל, כאשר רוב מנין ורוב בנין של קהלות אלו היו עדים למרד הדורות הבאים באבותם, ולנשירתם אל החילוניות.

והנה בעוד שבארצות מוצאה נותרה יהדות המזרח ברובה נאמנה בתום לבה למורשת הדורות, הרי עם עלייתה ארצה נסחפו רבים ממנה אחרי מקסם השוא של חיים חדשים בארץ הקודש, תוך פריקת עול, כאשר גלי ההסתה שטפו אחריהם צעירים רבים. מנהיגי הקהלות עמדו חסרי אונים, ולא היה בכוחם לעמוד בפרץ ולהשיב בנים אל

שכא

עינינו

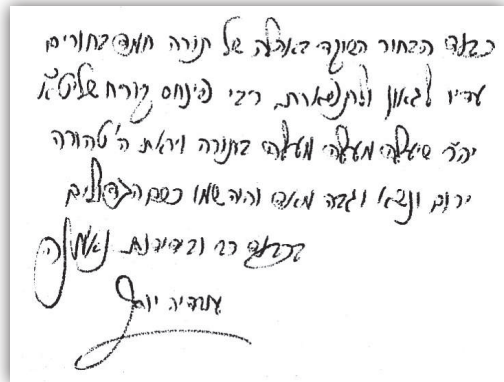
נבת

אבותם ולעבודת ה' ותורתו.

משמים הזריחו ליהדות ספרד בדור זה, דמות פלאים של מרן הג"ר עובדיה יוסף זצוק"ל, אשר חולל מהפכה גדולה, ובכל מקום לחם בעוז נגד מסיתים ומדיחים, והטיף נגד מוסדות החינוך הממלכתיים, כולל הממ"ד. לחם בעוז, והשפיע על הורים רבים להעביר את בניהם לחינוך חרדי. על אף שקמו לו אויבים רבים, שפעילותו היתה לצנינים בעיניהם, ואף התנכלו לו בכמה אופנים, אעפ"כ לא חת ולא נרתע. בשיא פעילותו הקים רשת חינוך חרדית "אל המעיין", מוסדות חינוך לבנים ולבנות, על טהרת הקודש, וזכה להעמיד לגיונות רבים של תלמידי חכמים בני תורה ואברכים, ובתים רבים ההולכים אחר אבוקת אורו. ואם בשנים הראשונות מספרם של בני תורה ואברכים היה דל ונער יכתבם, הרי עתה, בן פורת יוסף, אלפים ורבבות מקרב יהדות המזרח מסתופפים בהיכלי הישיבות ובקהלות של יראי שמים, ופעילותו נושאת פירות ופירי פירות.

מרן זצ"ל היה מקריב מזמנו היקר כדי להחדיר דרך אמת בעם, בארץ ובתפוצות, וכיתת רגליו לכל מקום בארץ ובעולם, למען הרבות כבוד שם שמים בעם ישראל.

ואכן בספרו יביע אומר ח"ב או"ח סי' י"ח כתב שחובה על תלמידי חכמים להיות ממזכי הרבים, וכה כתב: ועל כן בודאי שאף הצנועים אינם מושכים את ידיהם בזה, להיות ממזכי חייביא. והמקיים נפש אחת מישראל, כאילו קיים עולם מלא. כל שכן בקיום הנפש, שגדול המחטיאו יותר מן ההורגו. הלא תסמר שערות אנוש בראותו דברי תנא דבי אליהו רבה פרק י"א וז"ל: ושמא תאמר אותן שבעים אלף שנהרגו בגבעת בנימין, מפני מה נהרגו. לפי

שהיה להם לסנהדרי גדולה שהניח משה ויהושע ופנחס בן אלעזר עמהם, היה להם לילך ולקשור חבלים של ברזל במתניהם, ולהגביה בגדיהם למעלה מארכובותיהן, ויחזרו בכל עיירות ישראל, יום אחד ללכיש, יום אחד לבית אל, יום אחד לחברון, יום אחד לירושלים, וכן בכל מקומות ישראל, וילמדו את ישראל דרך ארץ בשנה ושתיים ובשלוש, עד שיתיישבו ישראל בארצם, כדי שיתגדל ויתקדש שמו של הקב"ה בעולמות כולן שברא, מסוף העולם ועד

עינינו

נבת

סופו. והם לא עשו כן, אלא כשנכנסו לארצם כל אחד ואחד מהם נכנס לכרמו וליינו ולשדהו, ואומרים שלום עליך נפשי, כדי שלא להרבות עליהן את הטורח וכו'. ואנן מה נענה בדורות הללו דאחסור דרי, ועמא דארעא אזלא ומדלדלא, הלא החלש יאמר גבור אני וכו', עיי"ש.

ונאים דברים היוצאים מפי עושיהם. מרן כתת רגליו לכל מקום, מרן ועד אילת, ובתפוצות ישראל בגולה, להביא את דבר ה' לעם שבשדות, וקידש שם שמים בהליכותיו ובארחותיו, עד שהאהיב שם שמים על הבריות.

זכה מרן לכבוד והערצה על פעילותו למען כלל ישראל בריבוי קידוש שם שמים והשבת בנים לצור מחצבתם, ובכל מקום בואו הן בארץ והן בתפוצות זכה לקבלות פנים נלהבות ולכבוד מלכים, כאשר לפני מלכים ושועי ארץ יתייבב, והנחיל כבוד ותהלה לעם ישראל. ואף זכה להיות מדברנא דאומתיה, ונהנה ממנו עצה ותושיה, והתחשבו בחוות דעתו גם גדולי המדינה, כדרך שהיו מתייעצים עם מרן החזון איש ומרן הגרא"מ שך, דבר שלא היה נפוץ לפני כן שתהיה התחשבות בדעת גדולי תורה, ובפרט חכמי התורה ביהדות המזרח.

מרן הקדיש מזמנו היקר למען הכלל, בדרשותיו ובהופעותיו בכל מקום, בחן דבורו ובמתק שפתיו. ועל אף שהיה זה על חשבון תלמוד תורה וכתובת חיבוריו, מכל מקום לא

באזכרה במלאת שנה לפטירת מרן, תשרי תשע"ה, היכל ארנה ירושלים. משמאל לימין: הרב פנחס קורח, הרב רפאל כהן, הרב אבנר עפג'ין

הסיח דעתו ולא פסק פומיה מגירסא, ובנסיעותיו לא היה מש הספר מידו. וכאשר היה שב לביתו, מיד היה שב לתלמודו. ועם כל טרדותיו, זכה לחבר ולהוציא לאור למעלה מחמשים ספרים, כאשר הניח אחריו חיבורים נוספים שעדיין הם בכתובים.

עינינו

נבר

כן שאף לקדם את בני התורה ביהדות ספרד, ועודדם למשוך בשבט סופרים, בבחינת וקנה לך חבר, ומתוך קנאת סופרים תרבה הדעת. עודד ודרבן לכך על ידי מתן פרסים לכותבי חידושי תורה, ובפרט באסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, כדי להעמיד דור חדש של מורי הוראה ומנהיגים לדורות הבאים. ואף מחברי ספרים זכו בעין יפה לעידודו, על ידי הסכמות שנתן לספריהם, גם אם לפעמים לא הסכים עם דבריהם. וכל זה במטרה להגדיל את שאיפותיהם לגדול בתורה ויראת שמים.

דרשותיו לציבור הרחב, שהחל בהן בימי חרפו, היוו אבן שואבת לרבים, כיון שהיה מתבל דבריו בהלכה ובאגדה, ומושך את לב השומעים במשלים ובמליצות ובבדיחות הדעת, דבר שמשך את ההמונים להאזין בקשב רב, ורבים הצטופפו בחלונות בית המדרש ובכניסה מחוסר מקום. ולשיא הגיע בדרשותיו בתקופת חייו האחרונה, אז אמר אותן בשידורי הלוויין במוצאי שבתות, ועשרות אלפים האזינו בארץ ובתפוצות לדרשותיו.

זכה מרן ללוויה אשר כמוה לא נהיתה, בהשתתפותם של כמליון אנשים, ובצערם של רבים שבכו בביתם על סלוקו של צדיק וגאון הדור, והשמועה אומרת כי כמאה אלף איש קרעו בגדיהם בעקבות פטירתו.

הראשון לציון הרב יצחק יוסף והרב פנחס קורח

גם אני בימי חרפי זכיתי פעמים אחדות לשמוע את שיעוריו ודרשותיו שהיו בבני ברק ובתל אביב, ואף התכתבתי עמו בשאלות וזכיתי למענה מכובד ממנו. ובשני ספרים שיש לי ממנו, כתב לי הקדשות, למרות שלא בקשתי. ולפני כשנה, כאשר הלכתי עם כמה רבנים גדולי תורה לנחמו על פטירת בנו הגדול הגאון רבי יעקב יוסף זצ"ל, כשנוכח מרן לדעת שאני נמצא בין המנחמים, בשפלנו זכר לנו, פנה אלי ואמר

שכד

עינינו

נברת

לי, ראה, הנה ספרך החשוב בית מועד נמצא על שולחני ואני הוגה בו וכו'.

אין ספק כי דמותו של מרן תיזכר לדורות, בזכות דמותו ופעלו להרבות כבוד שמים ולאהב שם שמים על הבריות. אוי לו לדור שאבד מנהיגו, ואוי לה לספינה שאבד קברניטה. ואמנם חכמים אמרו, וזרח השמש ובא השמש (קהלת א' ה') עד שלא השקיע שמשו של משה הזריח שמשו של יהושע (בראשית רבה נ"ח ב'). ועם כל זה, זקנים שבאותו הדור אמרו, פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה, אוי לה לאותה בושה, אוי לה לאותה כלימה (בבא בתרא ע"ה ע"א).

עלינו ללמוד מדרכיו לעמול בתורה, וללמוד מארחותיו ללמוד וללמד ולהפיץ תורה ברבים, ועל זה נאמר והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד (דניאל י"ב ג').

הרב פנחס קורח נושא דברים, כנס בני תורה, היכל יד אליהו תל אביב, תשע"ה.

שכה

עינינו

נברת

אזכרה במלאת שנתיים לפטירת מרן, אולם היכל הפיס, בני ברק תשע"ו

חבר מועצת חכמי התורה הרב דוד יוסף שליט"א

הראשון לציון הרב יצחק יוסף שליט"א

הרב משה זכריהו, מנחה העצרת

בימת הנשיאות

שכו

עינינו

נברת

רבני תימן באזכרה במלאת שנתיים לפטירת מרן. תשע"ו

הרב פנחס קורה

הרב שלמה מחפוד

הרב יוסף נדב

הרב שמעון בעדני

הרב הלל יצחק הלוי

הרב נתנאל זכריהו

הרב שלום חוד

הרב אברהם אריה

הרב מימון נהרי, הרב אבירן יצחק הלוי

שכז

עינינו

נברת

הרב פנחס קורח שליט"א

רב בית המדרש שערי הלכה, בני ברק
ומחבר הספרים בית מועד, ענף עץ אבות, אורח מישור ועוד

דור דור ומנהיגיו

ברשות מרנן ורבנן, גאונים וחכמים, ובראשם עטרת ראשנו מרן מלכא הראשון לציון הגאון הגדול הרב יצחק יוסף שליט"א, ירום ונישא הודו לאורך ימים ושנים, וישכיל פעלו, כפי שזכה עד עכשיו להעשיר את ארון הספרים של עם ישראל בכל תפוצות הגולה, בספריו המאלפים חכמה הוראה והלכה, ונזכה להתבשם עוד מאורו. וברשות ידידי הרב הגאון רבי אבירן יצחק הלוי, העומד מאחורי כל העשייה הזאת, שהצליח לאסוף לכאן את כולם, כל ראשי עם, רבנים וגדולים.

הרב פנחס קורח בכנס ההתייחדות בפתח תקוה

אומר לכם את האמת. מלכתחילה חשבת שהציבור שלנו מאכזב מאד ולא משתתף. לכן אמרתי למארגנים, איך יתכן לקחת מקום גדול כזה. אמרו לי, יש כוונה טובה, מטרה טובה. ובכן, סוף דבר, מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה. יתן ה' שיוסיפו עוד כהנה וכהנה, להפיץ את תורת רבותינו, ולהאדיר את תורת חכמי תימן.

כולנו נתאספנו כאן לזכרו של ראש גולת ישראל, הגאון רבינו יחיא יצחק הלוי זצוק"ל, רב הפעלים לתורה ולתעודה. יתכן שהקהל כאן אינו מודע למפעליו הגדולים של מורינו ורבינו יחיא יצחק הלוי. יודעים שהוא היה רב ראשי במשך תקופה ארוכה, מה שרבים אחרים לא זכו, אבל אינם יודעים מהו המפעל הגדול ביותר שלו. המפעל הגדול, היא ההנהגה שהיתה לו. היו

עינינו

נברת

גדולים וטובים, אבל הוא היה מנהיג גדול. הוא הנהיג בעוז ובגבורה, ומאן מלכי רבנן. חז"ל אומרים במדרש (ויקרא רבה פרשה כ"ו אות ז'), הראה הקב"ה למשה רבינו דור דור וחכמיו, דור דור ומנהיגיו, דור דור וחומסיו, דור דור וגזלניו. יש עוד כמה נוסחאות בזה.

שאלו השואלים, בשלמא דור דור וחכמיו, דור דור וצדיקיו. אבל דור דור וחומסיו, דור דור וגזלניו, בשביל מה הראה הקב"ה למשה רבינו.

ואמרו הסבר פשוט, וזה יסביר לנו את גודל אישיותו של הרב הראשי של תימן, מארי יחיא יצחק הלוי. בכל דור ודור יש חכמים מסוגים שונים. יש חכמים מבחינת צדיקי הדור, חכמי הדור, ויש חכמים שזוכים להיות גם מנהיגי הדור. לשם מה צריכים מנהיגות, כיון שבכל דור ודור יש חומסיו, ובכל דור ודור יש גזלניו, ובשביל אותם אנשים צריכים את מנהיגיו.

אחד כזה היה מורינו ורבינו, מארי יחיא יצחק הלוי. עמד בפרץ בהרבה תחומים לייצב את העדה, אחרי שהתחילו לנשב רוחות מכל מיני כיוונים, מאירופה ומארץ ישראל, על

הרב פנחס קורח

ידי הפעילים שהיו כאן והגיעו לתימן, והתחילו להחדיר קרירות, קצת השכלה, שאיפה לחכמה ולהשכלה. והוא ראה את הנולד, וראה לאן הרוח נושבת, עמד בפרץ לבלום את התופעה הזאת של נהירה אחרי השכלה, אחרי התדרדרות רוחנית. ואכן, הוא הצליח במידה מרובה.

אבל לא יודעים שהוא עמד גם בפרץ לבלום את ההתדרדרות המוסרית. יהדות תימן הצטיינה בצניעות גדולה. כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל (שמות

שכט

עינינו

נבת

י"ט ג'). והוא עמד בפרץ על המשמר. בבחינת מה שאמרו חז"ל (סנהדרין ח' ע"א) כתיב כי אתה תבוא את העם הזה אל הארץ וגו' (דברים ל"א ז'), וכתיב כי אתה תביא את בני ישראל אל הארץ וגו' (שם כ"ג). אמר רבי יוחנן, אמר לו משה ליהושע, אתה והזקנים שבדור עמהם. אמר לו הקב"ה, טול מקל והך על קדקדם, דַּבֵּר אחד לדור ואין שני דברין לדור.

ופעמים היה מארי יחיא יצחק משתמש במקל הזה, כדי לעמוד בפרץ ולבלום את התופעה של חוסר צניעות, כשהיה מעט תערובת כאן ומעט תערובת שם, או כשהיתה צפיפות בשווקים. הוא השתמש בתקיפות בסמכות שלו, ובלם את התופעות הללו. ואפשר לומר שבזכותו יהדות תימן, בפרט בדור שלפני האחרון, שמרה בנאמנות ובקפדנות על הטוהר, על הזוך ועל החכמה שלה.

עושים כנסים לזכרם של גדולים. לעניות דעתי, צריכים לעשות כנסים לַבְנוֹת גדולים. לא די שהיו לנו גדולים. לא די להתרפק על הגדולים שהיו לנו. אנחנו צריכים לבנות את

הרב יחיאל קארו, הרב מרדכי יצהרי, הרב נתנאל זכריהו, הרב פנחס קורח

של

דור העתיד, דור חכמים, דור מנהיגים, שינהיגו את העדה ליראת ה' טהורה עומדת לעד, לשאיפה לגדלות, לשאיפה לחכמה.

לא די להתרפק על העברך התרפקות על העבר לא תועיל. אנחנו צריכים לבנות את העתיד של העדה. ובניית העתיד של העדה, היא על ידי עידוד לומדי תורה, לגדול ולשאוף ולגדול. ואם צריכים לכך גם כן קמת, גם כן פרסים, צריך לעשות זאת. ככה בונים תורה, ככה בונים את העדה, ככה נוכל לראות דור המשך.

לא כולם מכירים, אבל ברוך ה' יש לנו תלמידי חכמים צנועים, מחברי ספרים, אפשר לומר אפילו גאונים, אך אינו מוכרים. אבל אם נעודד את התופעה הזאת, נוכל לבנות את העדה מחדש. זהו ההמשך, זהו הפאר של יהדות תימן, תורה וחכמה ומידות טובות ודרך ארץ.

יתן ה' שכל אחד מאתנו יתחזק, יראה מהי הדרך הנכונה, ישאף לגדול בתורה וביראת שמים, ישאף לבנות עד העדה מבחינה רוחנית, והיה זה שכרנו. וזו תהיה הקריאה מכאן, לעודד ולחזק לומדי תורה, לחזק את צביונה האמיתי של יהדות תימן, שבא מכח אותם מנהיגים שידעו לנווט את העדה בתקופות סוערות.

יהי לנגד עינינו זכרו של מורינו ורבינו מארי יחיא יצחק הלוי, שעמד בפרץ והנהיג את העדה ביד רמה, ונמשיך ונצמיח גדולים כאלה. אם נצליח בזה, נוכל לקבל את משיח צדקנו בגאווה ובגאון, ונזכה להמשיך את שלשלת הזהב של יהדות תימן, אמן.

